

Forvaltningsplan 2013 -2015

Innhold

<i>Innholdsfortegnelse</i>	<i>2</i>
<i>Innledning og målsetting</i>	<i>3</i>
<i>Området</i>	<i>4</i>
<i>Tellende areal</i>	<i>5</i>
<i>Reinstammens utvikling fra sekstitallet til i dag</i>	<i>6</i>
<i>Registreringer 2009 – 2013</i>	<i>7</i>
<i>Beite gjennom året Div. illustrasjoner</i>	<i>8</i>
<i>Avskyting 1982 – 2012</i>	<i>10</i>
<i>Stammens tilvekst</i>	<i>11</i>
<i>Stammens sammensetning; Struktur</i>	<i>12</i>
<i>Styrets arbeidsoppgaver i planperioden</i>	<i>13</i>

Blefjell villreinområde

Innledning.

Denne bestandsplanen er en videreføring av tidligere driftsplaner og bestandsplan for villreinen på Blefjell. Den første planen utarbeidet i 1991. Den plan avløser planen 2010-2012.

Tellende areal som ligger til grunn for denne plan, ble godkjent på årsmøtet i Blefjell Villreinutvalg den 7.5.2004 .

Det finnes ingen opplysninger om ut-/innvandring mellom Hardangervidda og Blefjell siden nitten syttitallet.

Målsetting

Det er ønskelig å bevare en produktiv og livskraftig reinstamme på Blefjell også i fremtiden.

Villreinjakt på Ble-reinen er et av flere virkemidler for å nå dette mål.

Bestandsplanen skal være et redskap for villreinformvaltningen på Blefjell til å nå målene om en bærekraftig stamme.

Stammen skal bestå av tilstrekkelig mange storbukker samt store og livskraftige simler i vinterstammen.

Stammen skal etter jakten 2015 ha tilnærmet denne sammensetning:

- _ Ca 20 % storbukk
- _ Ca 15 % kalv
- _ Ca 40 % simler i produksjonsalder 2,5 år +
- _ Ca 25 % andre (ungdyr/ simler uten kalv og mindre bukker)

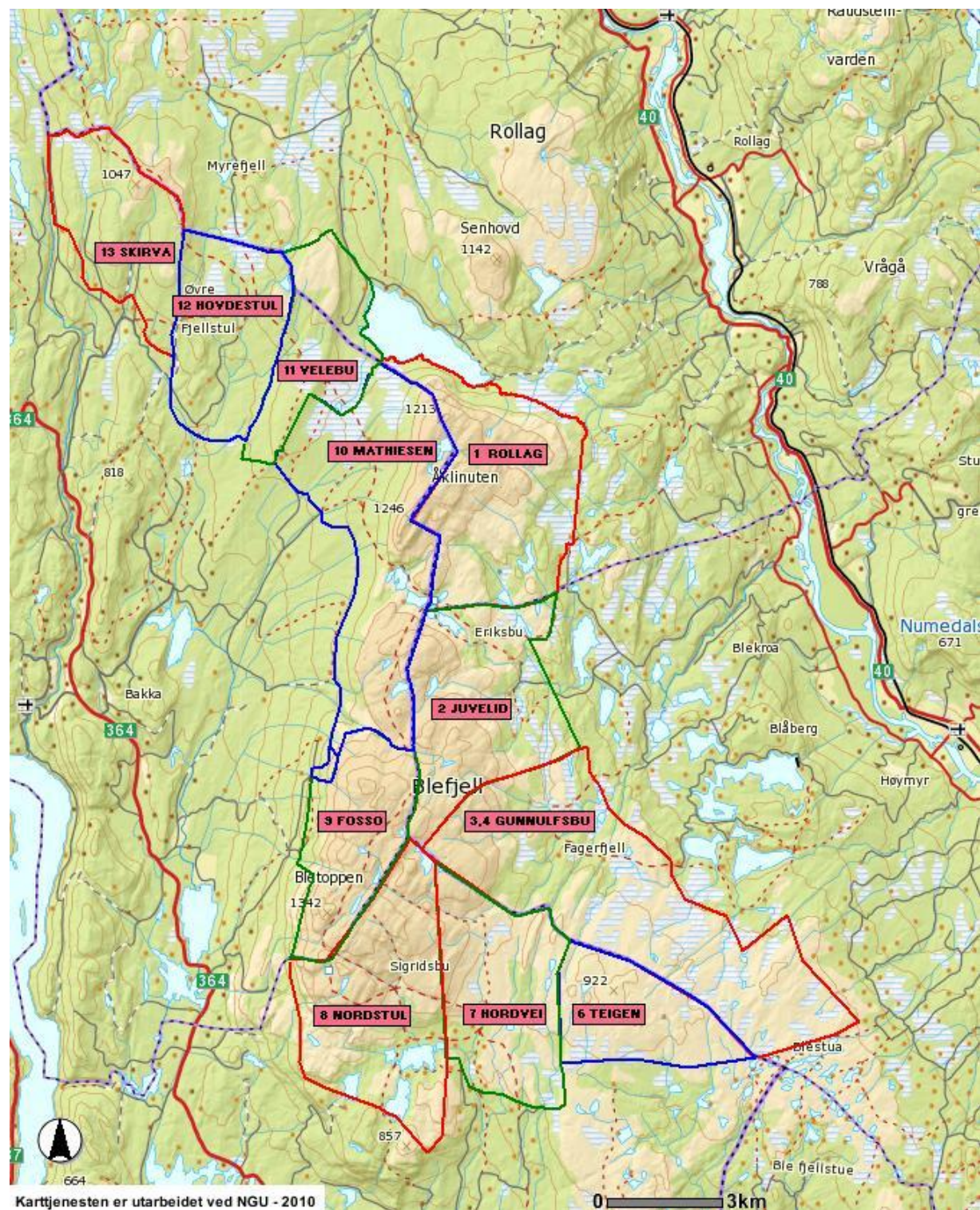
Vinterstammen størrelse: Rundt 150 dyr totalt.

Området.

Blefjell villreinområde ligger i Buskerud og Telemark fylke. Deler av følgende kommuner har jaktrett etter rein på Blefjell.;

Rollag
Flesberg
Notodden
Tinn

Jaktfeltgrenser (Howlid 2010)

Blefjell villreinområder er et vald med følgende jaktfelt:

Tellende areal.

Jaktfelt	Navn	Areal i daa	Areal i %
1	Rollag	23849	12,8
2	Juvelid	17439	9,4
3,4	Gunulfsbu	31928	17,2
6	Teigen	10000	5,4
7	Hordvei	15370	8,3
8	Nordstul	19584	10,5
9	Fosso	12079	6,5
10	Mathiesen	23873	12,8
11	Velebu	6575	3,5
12	Hovdestul	13018	7,0
13	Skirva	12086	6,5
	Sum	185801	100

Reinsstammens utvikling fram til i dag.

Opp gjennom tiden har det vært trekk av rein fram og til Hardangervidda. Det finnes dokumentasjon på både fangst innretninger og jakt etter Blerein fra tidligere tider.

Gamle spor etter fortids fangst av villrein finnes også på Blefjell om enn i et lite omfang. Bakke (1984) har undersøkt 2 steinmurte dyregraver sør for Sigridstjønn i sørvesthjørnet av fjellområdet. Han konkluderer med at

dette er graver som har vært benyttet til reinsfangst. Dette bevitner klart at det har vært et villreinområde i tidligere tider. Han antyder videre at gravene kan ha vært i bruk på 1400-1500 tallet og at de mest trolig har vært driftet av folk fra østsiden av Tinnsjø (Gransherad eller Hovin).

Ifølge utsagn fra Kittil T. Fekjan i Rollag (Eggerud 1955) kunne en sist på 1800-tallet "treffe på småflokkar av rein på 30-40 og opptil 100 stk som kom nordanfra Eidsfjell og drog sud i Ble'e om våren". Rundt 1914 var det ifølge samme kilde stor undring over "kor det er vorte av villreinen". Det synes derfor klart at villreinen har hatt forekomst i Blefjell i tidligere tider. Omfanget kan nok ha variert, men trekktradisjonene fra/til denne fjelltangen har nok trolig vært mer eller mindre kontinuerlige fram til forrige århundreskifte. En må derfor anta at området har vært en del av et større sammenhengende leveområde for villrein, med Hardangervidda og tilstøtende fjellområder i nord (Nordfjella), sør (Setesdalsheiene) og øst (Norefjell, Blefjell og Brattefjell-Vindeggen). Det gamle trekket mot Blefjell gikk ifølge Egge (1955) ut Lufsjåtangen på nordsida av Lufsjå og dreide herfra sørøstover til Sørkjevatt – hvor trekket delte seg i to trekk og gikk på begge sider av dette og fortsatte videre til Blefjells sentrale snaufjellsarealer.

Det ble i 1906 sett reinsdyr ved Gunnulvsbu, under krigen ble det observert 20 dyr på Hovinsiden av Blefjell. Våren 1961 ble det ved Blestua satt ut 30 tamrein (23 simler og 7 bukker) Det var grunneiere på Blefjell som ønsket om å etablere en reinstamme med denne utsettingen.

Det viste seg etter hvert at deler av de utsatte eller kanskje alle dyrene trakk til Hardangervidda.

Høsten 1962 ble det skutt to bukker på Hardangervidda som var merket "Blefjell".

Reinen kom imidlertid tilbake til Blefjell. Høsten 1965 og 1966 ble det felt dyr på Blefjell. Antallet felte dyr er ukjent.

Høsten 1968 ble det felt to reinsbukker på Flesberg delen og i Rollag en bukk av en kvote på 20 dyr. I 1969 ble det gitt fellingstillatelse på 18 dyr, men ingen ble felt.

I 1970 ble arealkravet satt til 15000 dekar pr. fellingstillatelse. Dette førte til flere år uten jakt.

Vinteren 67/68 ble det observert ca 150 reinsdyr på Blefjell. Flesteparten av disse dyrene trakk tilbake til Hardangervidda i løpet av våren 1968.

Vinteren/ våren 1970 kom det på ny dyr fra Hardangervidda (150-200) dyr, disse trakk inn på vidda igjen om høsten.

Vinteren 1971 ble det sett ca 30 dyr på Blefjell. Høsten 1974 var stammen vokst til ca 60 dyr, hvorav 10 kalver.

Sommeren 1975 ble det sett 75 dyr hvorav 12 kalver.

I 1979 var bestanden vokst til ca 100 dyr. Påsken 1982 ble det registrert en flokk på 180 dyr på Blefjell. Flytelling utført i mars 1984 viste 276 reinsdyr. Framover mot slutten av 1980 tallet vokset sammen og på det meste var det over 300 vinterdyr på Blefjell.

Fra og med 1991 begynte reinstammen på Blefjell, eller deler av stammen, å bruke skogsområdene vest for høg fjellplatået mer og mer. Dette har igjen medført problemer med eksakte tellinger av totalstammen.

Registreringer 2009- 2013.

Telling (Bakke og fly) høst 2009 (Garås sept 09) og vinter 2010 viser at det var ca 110 reinsdyr på Blefjell. (Storemoen april 2010)

Våren 2010 (etter kalving) forventes det at stammen er på minst 130 reinsdyr.

Telling vinter 2011 viste 93 dyr i fostringsflokk (Hordvei) I tillegg til egen bukke flokk

Strukturteiling/totalteiling 24 sept. 135 dyr totalt (Garås m.flere)

Vinteren 2012 ble det foretatt ny telling av fostringsflokk 106 dyr, (Howlid)

Struktur/totalteiling høst 2012 (18.sept) viste over 140 dyr. (Garås m. flere)

Februar 2013 Flytelling 117 dyr (fostringsflokk) samt 23 bukker i to flokker.

Forventet bestand etter kalving vår 2013 mellom 170 - 180 dyr.

DNA analyser.

Det er foretatt DNA analyser av vel 20 dyr fra Blefjell. Resultatene viser at Blefjellreinen er mest lik Hardangervidda-reinen. (Knut Røed april 2009.)

<http://www.villrein.no/Aktueltognytt/tabid/5014/newsid10415/1235/Default.aspx>

Beite gjennom året

Sommer- og vinterbeite.

Berggrunnen i området er preget av grunnfjell og sure bergarter med granitt, gneis og kvartsitt som de mest

utbredte. Jordsmonnet er følgelig skrint og floraen må betraktes som nøysom.

Blefjell har en blanding av kontinentalt- og oseanisk klima. Varme og tørre somre er vanlig, men om vinteren

kan nedbøren i form av snø være betydelig og den midlere snødybden ligger på 70-80cm.

Som beiteområde for rein har Blefjell sparsomt med vinterbeite (ca 5%), mens vår-sommer- og høstbeitene utgjør i alt nær 60% av undersøkt beiteareal (Gaare 1984). Framtredende vegetasjonstyper i fjellet er blåbærhei og myr (gjengroingsmyr og tilsigsmyr). Det er derfor godt med proteinrike vekstbeiter, mens vinterbeitet er minimumsfaktor for bestanden her. Dette beitet bærer forøvrig preg av betydelig slitasje. I tilgrensende

barskogområdenes høyereliggende deler er det innslag av lav, som også utgjør en del av vinterbeitet. Aktuelt beite er det derfor under skoggrensa på begge sider av "Høg-Ble" og reinen har brukt disse traktene i tiltagende grad de siste 10-15 år – både sommer og vinter.

Beiteforholdene på Blefjell var gode både sommer som vinter fra 1961 og utover til midten av 1980 tallet.

Stammen vokste seg imidlertid for stor til at de gode beite forholdene vedvarte. Det var spesielt vinterbeitet som ble minimumsfaktor. Lavartene ble overbeitet og beitestudier utført 1984 (Ø. Gaare) viste at Blefjell kunne "husholde" 150 vinterdyr.

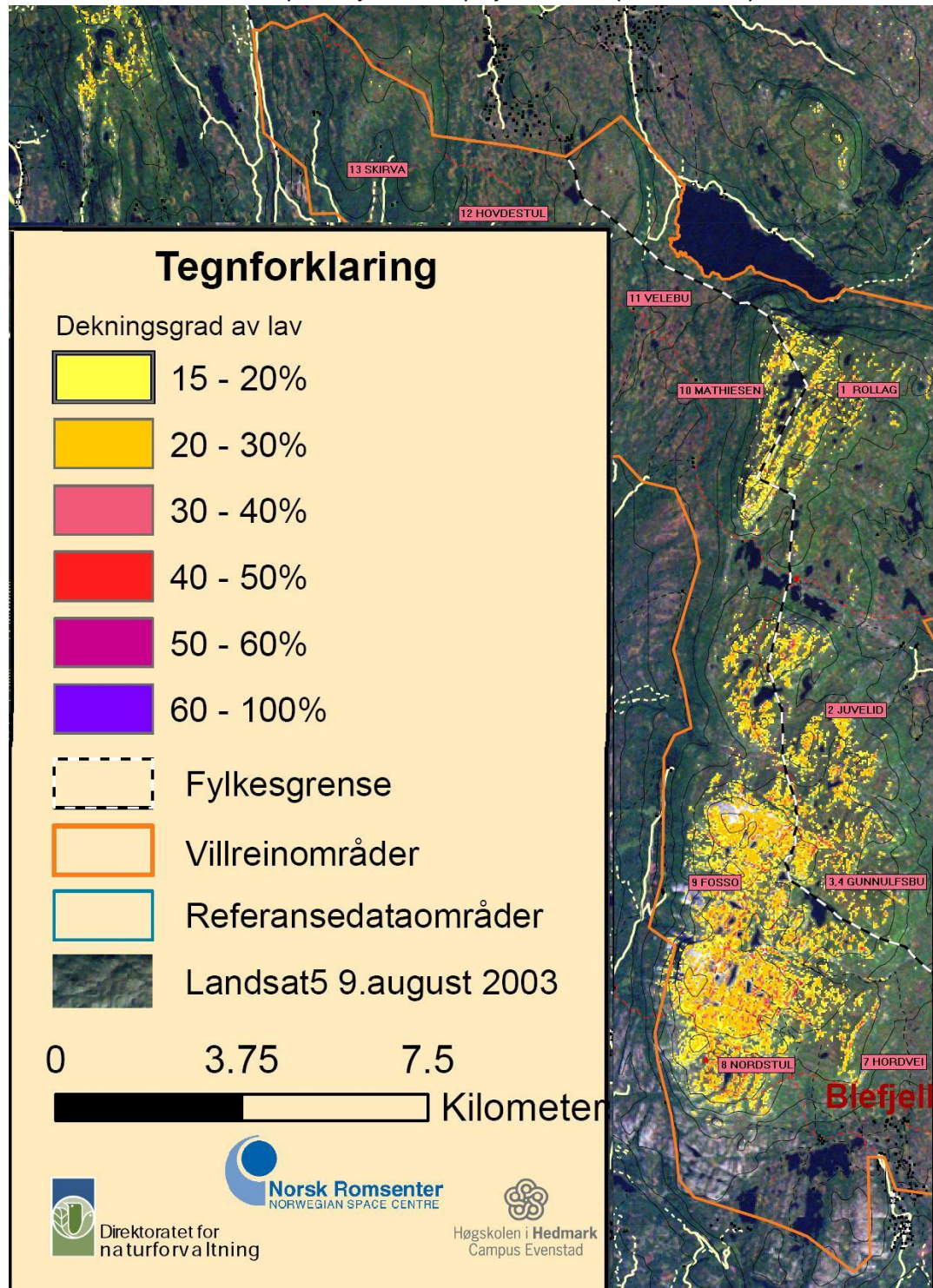
Den store bestanden på siste halvdel av 1980 tallet (over 300 vinterdyr) gjorde sitt til at tilgjengelig lav ble redusert til et minimum. Muligens er dette årsaken til at skogsområdene i Hovin også blir brukt til beiting vinterstid.

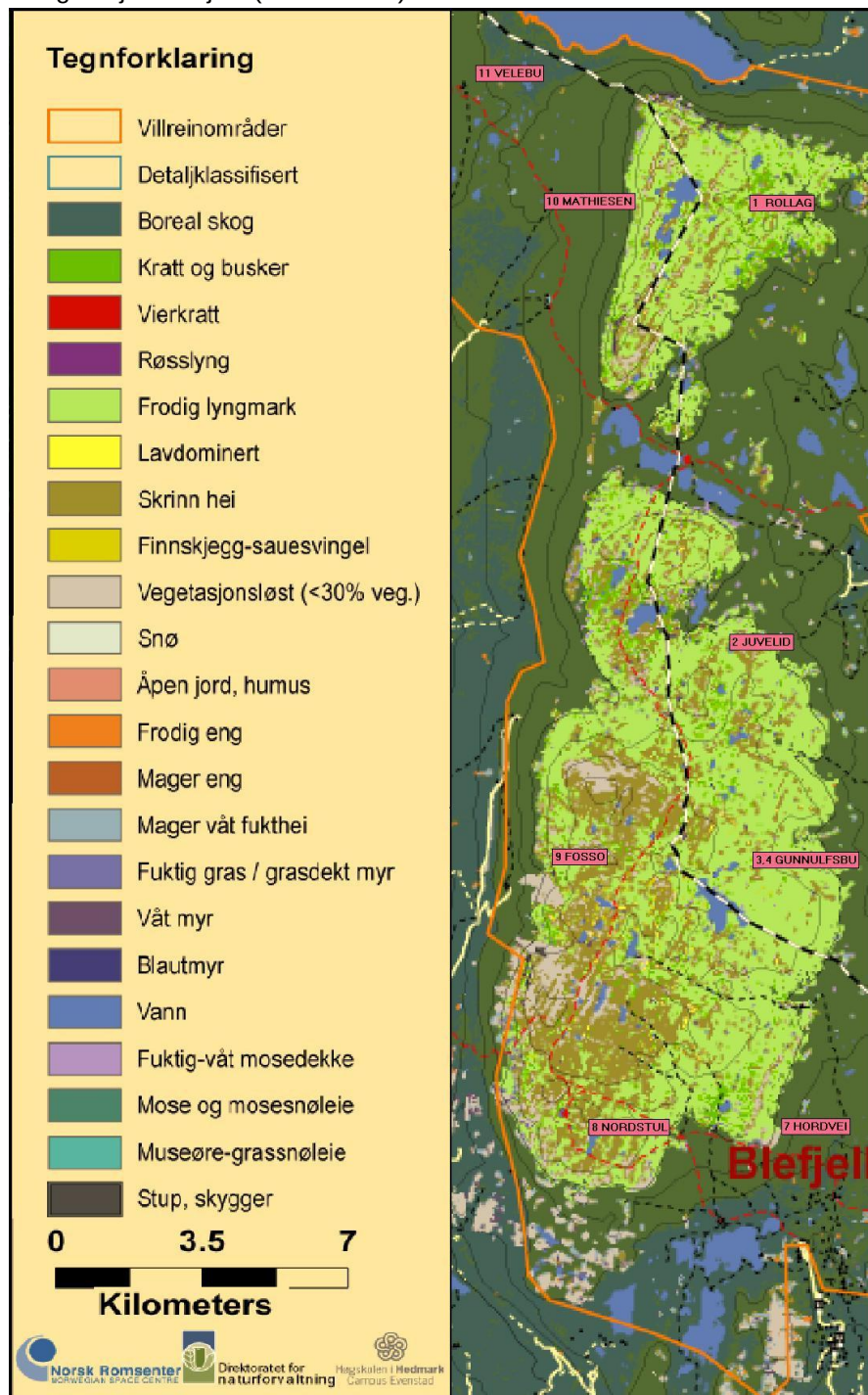
Skal reinstammen på Blefjell overleve må beitegrunnlaget være til stede og størrelsen på vinterstammen ikke større enn det beitegrunnlaget tilsier under et normal år. Dette gjelder både sommer som vinterbeite.

Beite situasjonen 2013.

Sommerbeite er ingen begrensning for reinstammen på Blefjell. Når det gjelder tilgangen av vinterbeite er tilgangen avhengig av snømengder samt is/skarelag i snøen. Mengden lav er liten på de mest beitede toppene, men har tatt seg opp igjen (etter nedbeitingen på åttitallet) i områdene som blir mindre brukt av fostringsflokkene vinterstid. Fostringsflokkene har de siste vintre brukt hele Høg-Ble.

Bilde viser lavforekomster på Blefjell fordelt på jaktfeltene. (Howlid 2010)

BLEFJELL VILLREINOMRÅDE

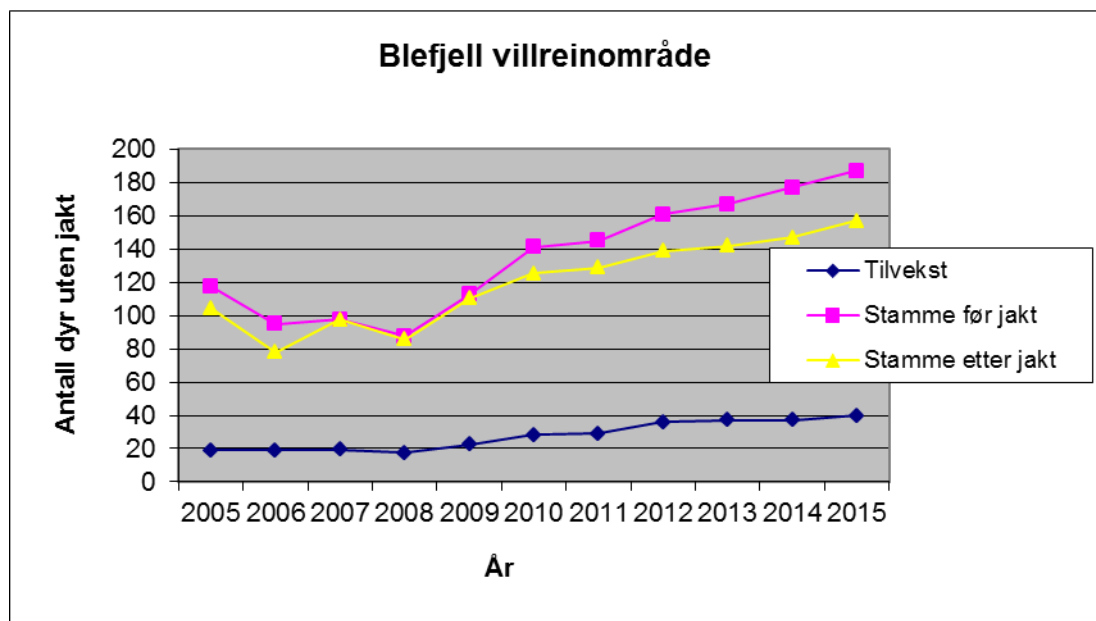
Blefjell villreinområde

Jakt 1982-2012

Organisert reinsjakt på Blefjell begynte i 1982. Tilsammen er det felt 1141 reinsdyr på Blefjell i forbindelse med jakt til og med jakten 2012.

Jakt 1982 - 2012	KVOTE	SKUTT	SKUTT	SKUTT	SKUTT	SKUTT	SKUTT	SKUTT	Fellings-
		HANN	HANN	HANN	HUNN	HUNN	HUNN		prosent.
		2,5 ÅR			2,5 ÅR			TOTAL	
ÅR KVOTE		+	1,5 ÅR	0,5 ÅR	+	1,5 ÅR	0,5 ÅR	T	Totalt
1982	7	7						7	100
1983	30	12			9			21	70
1984	90	21	2	6	26	1	7	63	70
1985	74	20	2	7	23	2	8	62	84
1 986	141	20	2	7	18		9	56	40
1 987	180	26	12	15	41	5	11	110	61
1 988	230	24	12	18	50	6	15	125	54
1 989	230	36	5	22	41	13	18	135	59
1 990	230	23	11	23	49	3	16	125	54
1 991	40			1	2		1	4	10
1 992	100	7	11	3	15	14	4	54	54
1 993	120	9	5	3	8	7	6	38	32
1 994	120	7	8	7	10	12	4	48	40
1995	90	4	7	5	11	10	6	43	48
1996	60	9	8	5	2	4	3	31	52
1997	35	5			1		1	7	20
1998	60	5	5	2	2	6	2	22	37
1999	50	5	4	3	4	3	2	21	42
2000	70	7	3	2	3	3	1	19	27
2001	70	8	1	2	3	3	1	18	26
2002	70	4	2	3	2	6	0	17	24
2003	50	2	1	3	3	1	3	13	26
2004	50	5	1	5	1	1	1	14	28
2005	50	5	2	1	1	3	1	13	26
2006	50	2	4	4	3	3	1	17	34
2007	0							0	0
2008	2	0	1	0	0	0	1	2	100
2009	2			1			1	2	100
2010	50	7	2	5	1		1	16	32
2011	50	5	2	2	2	3	2	16	32
2012	70	7	1	4	5	2	3	22	31

Blefjell villreinområde
Beregnet tilvekst .

Det forventes å bli født 35- 40 kalver på Blefjell våren 2013. Usikkerheten i nettotilveksten ligger i hvor stor del av kalvene som blir tatt av f.eks kongeørn og andre rovdyr i løpet av året. Brunstbukker vil også måtte bøte med livet. De siste år har det blitt funnet en til to storbukker pr år? Samt naturlig død eller ulykker i reinstammen.

År	Vinter stamme	Tilvekst	Stamme før jakt	Skutt under jakt	Stamme etter jakt
2008	70	18	88	2	86
2009	90	23	113	2	111
2010	113	28	141	16	125
2011	116	29	145	16	129
2012	130	36	166	22	144
2013	140	37	177	35	142
2014	142	37	184	35	149
2015	149	40	194	35	159
2016	159				

Stammens sammensetning

Struktur undersøkelser er gjennomført med jevne mellomrom opp igjennom årene. Utviklingen viser at mengden storbukk øker i bestanden. (2009). Alle tellinger utført etter 1991 er gjort i siste halvdel av Sept og første dager av okt.

ÅR	Antall dyr	Storbukk	Simle m.m	Kalv	Kilde
1985	105	13 %	67 %	20 %	???
1986		10 %	65 %	25 %	Skogland
1988	248	9 %	70 %	21 %	???
1991	168	15 %	63 %	22 %	YFS/Garås
1993	125	16 %	68 %	16 %	YFS/Garås
1995	76	19 %	61 %	20 %	YFS/Garås
1996	86	17 %	56 %	26 %	
2000	106	17 %	55 %	27 %	SSB/Garås
2003	85	24 %	53 %	23 %	Garås
2005	86	23 %	54 %	23 %	Garås
2009	113	25 %	52 %	23 %	Garås
2010	116	23 %	56 %	21 %	KOVS/ GARÅS
2011	136	24 %	52 %	24 %	KOVS/ GARÅS
2012	140	20 %	55 %	25 %	KOVS/ GARÅS

Styrets arbeidsoppgaver i planperioden

Tiltak.

Årlige tellinger av stammen. Struktur- og totaltellinger

Innsamling av materiell som kan gi informasjon om reinstammen. Viltkamera

Vekt felte dyr

Kjevemålinger

Total telling

Strukturtelling

Sett reinskjema

Villreinforvaltningen deltar aktiv i den utviklingen av sti og løypenettet på Blefjell.

Vurdering av beitegrunnlaget på Blefjell i planperioden.

Dersom sentrale myndighet i planperioden iverksetter tiltak som er aktuelle å gjennomføre for Blefjell villreinområde er styret ansvarlig for gjennomføring av disse.

Høringsinstans

Prosjekt gaupe/rein

Finansiering av tiltak.

Styret finnes selv nødvendig finansiering av foreslåtte tiltak .

Rapportering/Andre tiltak.

Kort og sett reinskjema: Seinest 5 dager etter avsluttet jakt.

Kjevev innen 15. oktober jaktåret, viktig for kontroll av kondisjon.

Alle ubrukte kort skal også innleveres. Utelatelse av dette kan medføre en straffereaksjon fra Villreinnemnda for vedkommende rettighetshaver.

Ved behov kan styret bestemme straffereaksjoner mot jegere som bevist har handlet i strid med intensjonene i denne bestandsplan.

Blefjell villreinutvalg rapporterer så videre til villreinnemnda innen fastsatt frist.

Organisering av oppsyn

Blefjell villreinutvalg fortsetter samarbeidet med Statens naturoppsyn for å dekke de behov oppsyns virksomheten krever. Det inngås en skriftlig avtale som sikrer at både lokale og nasjonale villreinhensyn ivaretas.

Reinstammenes utvikling og sammensetning i planperioden

Med bakgrunn i denne bestandsplan og vurderinger av beitegrunnlaget samt maksimal vinterstamme opp mot maksimalt 150 dyr legger en opp til følgende avskytings profil i kommende 3 års periode (2013-2015)

Hovedmål :

Stammen skal bestå av tilstrekkelig mange storbukker samt store og livskraftige simler i vinterstammen.

Stammen skal etter jakten 2015 ha tilnærmet denne sammensetning:

— Ca 20 % storbukk

— Ca 15 % kalv

— Ca 40 % simler i produksjonsalder 2,5 år +

— Ca 30 % andra (ungdyr/ simler uten kalv og småbukk)

Årsmøtet i Blefjell Villreinutvalg vår 2013 vedtak til fellingskvote i kommende 3 års periode ut fra målene i denne bestandsplan.:

Totalkvote 2013-2015:.. Forventet fellingsprosent pr år: 30 - 35 %.

Uttak : Fordeling kjønn og alder i planperioden:

	Antall kort	Storbukk 60 kg +	Bukk < 60 kg	Simle 2,5 år	Kalv/ Ungdyr
2013	103	15 %	15 %	10 %	60 %
2014	103	15 %	10 %	10 %	65 %
2015	103	15 %	10 %	15 %	65 %

- Årsmøtet i Blefjell Villreinutvalget vedtar årets kvote og sette opp et forslag til årlig avskytingsplan.
- Årlig justering av avskytingsplanen kan være nødvendig ut fra nye bestandsopplysninger.
- Årlig avskytingsplan blir godkjent av Blefjell Villreinnemnd med hjemmel i denne bestandsplan.